

HEAR
RIGHT

www.fn.se

Aktion FN för en bättre värld

lärmaterial våren 2023

INNEHÅLL

Presentation om projekt Flicka	4
Fördjupningsuppgift: Diskussionskort om Globala målen och Flicka	4
Globala målen-bingo	5
Fördjupningsuppgift: Pekingplattformen och Agenda 2030	7
Filmvisning och diskussion – <i>Light fly, fly high</i>	8
Förslag på fördjupningsuppgift: Gör din egen dokumentär	9
TED-talk och normrunda: <i>Alla borde vara feminister</i>	10
Fördjupningsuppgift: Kvinna då och nu	13
TED talk, discussion and essay writing: <i>We should all be feminists</i>	14
TED-talk och diskussion: <i>Why gender equality is good for everyone – men included</i>	16
AKTION FN för en bättre värld – lärarmaterial	18

AKTION FN

Aktion FN skapar kompetens och engagemang för globala frågor. Inför två internationella FN-dagar under läsåret 2022-23 skickas Aktion FN-paket till lärare och elever. Lärarna får bland annat färdiga lektioner med en rad tips på övningar och material. Eleverna får redskap för att genomföra en aktion för en global fråga. Aktion FN erbjuder på så vis alla FN-skolor att under en och samma vecka agera gemensamt för en bättre värld. Välkommen att vara med, en annan värld är möjlig!

Aktion FN läsåret 2022/23

Höstterminen 2022 – inför MR-dagen	v. 49	skickas ut v. 45
Vårterminen 2023 – inför Kvinnodagen	v. 10-11	skickas ut v. 6

Aktion FN för en bättre värld VT-23

Trots att jämställdhet är en mänsklig rättighet är det långt ifrån självklart. Varje dag nekas flickor skolgång, tvingas in i barnäktenskap, utsätts för könsstympning, våld och övergrepp. Att satsa på jämställdhet är ett av de bästa sätten för att bekämpa fattigdom och skapa utveckling. När flickor och kvinnor får tillgång till utbildning och stöd, så påverkas samhället i en positiv riktning. För alla. Aktion FN lyfter denna gång vikten av att stå upp för flickors rättigheter och en jämställd värld.

Eleverna uppmanas i denna aktion att arrangera filmfestivalen *Her right my fight* inför internationella kvinnodagen den 8 mars, för att öka kännedom om och skapa engagemang för hur var och en av oss kan bidra i arbetet för flickors rättigheter för en bättre värld.

I lärardelen presenteras lektionsmaterial som inspiration till er undervisning inom sakfrågan, bland annat en PowerPoint-presentation med talarmanus och diskussionsfrågor, en långfilm, TED-talks, klassrumsövningar och tips på fördjupningsuppgifter och fördjupningsmaterial.

Frågor? Kontakta skolenheten via: <https://fn.se/om-oss/organisation/personal/>

AKTION FN för en bättre värld

Presentation om projekt Flicka

Syfte

Att ge en ökad kännedom om flickor och kvinnors rättigheter och om FN-förbundets projekt Flicka.

Koppling till kursplaner i Lgy11:

- Samhällskunskap 1a1 och 1b
- Samhällskunskap 2
- Internationella relationer

Koppling till Globala målen:

Material

PowerPoint med talarmanus finns på portalen för FN-skolor: www.fn.se/portalen, lösenord: *frankrike*

Tid

C:a 30 min

Fördjupningsuppgift: diskussionskort Globala målen och flicka

Använd de diskussionskort som skickades med i aktionspaketet för att fånga upp tankar som väckts av presentationen, diskutera mänskliga rättigheter och kopplingen till de Globala målen samt väck engagemang för sakfrågan. Om du vill printa ut korten finns de även här: <https://fn.se/wp-content/uploads/2019/02/Diskussionskort-Flicka-print-1.pdf>

AKTION FN för en bättre värld

Globala målen-bingo

Syfte

Syftet med denna övning är att visa på hur arbetet med att stärka flickors rättigheter inte endast handlar om att arbeta med Globala målen jämställdhetsmål (mål 5), utan även om flera andra relaterade mål inom de globala målen för hållbar utveckling.

Koppling till kursplaner i Lgy11:

- Naturkunskap 1
- Naturkunskap 1b
- Politik och hållbar utveckling
- Samhällskunskap 1a1 och 1b
- Samhällskunskap 2
- Internationella relationer
- Sociologi

Koppling till Globala målen:

Material

Övningen är en del av det pedagogiska materialet tillhörande FN-förbundets projekt Flicka. Materialet i sin helhet finns här: <https://fn.se/wp-content/uploads/2020/02/Flicka-pedagogiska-ovningar.pdf>

Tid

C:a 30 min.

Instruktioner

Om eleverna ännu inte bekantat sig med Agenda 2030 och de 17 globala målen för hållbar utveckling, så presenterar du först målen och förklarar bakgrunden. Här hittar du mer information: <https://fn.se/agenda2030>

Introduktion till projekt Flicka: <https://fn.se/vi-gor/vi-stodjer-viktiga-fn-projekt-i-varlden/flicka/flickaprojektet-ietiopian/>

1. Inled med att läsa upp detta stycke:

Könsstämpning och barnäktenskap är exempel på kränkningar mot flickors rättigheter.

Barnäktenskap försämrar flickors möjligheter till utbildning och god sexuell och reproduktiv hälsa. C:a 12 miljoner flickor gifts bort varje år världen över. Bortgifta flickor förlorar rätten till sin egen kropp och äktenskapet innebär ofta att de måste sluta skolan samt att de får fler barn under sin livstid än vad de själva vill. Förekomsten av barnäktenskap rotar sig i fattigdom och låg tillgång till utbildning, men också sociala normer som pressar föräldrar att gifta bort sina barn.

Ett annat problem som påverkar flickor och kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter, samt möjligheter i livet, är könsstympning. Förekomsten av kvinnlig könsstympning grundar sig främst i sociala normer och föreställningen att kvinnors sexualitet behöver kontrolleras.

Sedan 2013 samarbetar Svenska FN-förbundet med FN:s befolkningsfond, UNFPA, genom att samla in medel till organisationens arbete i Afar i norra Etiopien, samt informera om projektet. Projekt Flicka stärker flickors rättigheter genom att motverka barnäktenskap och könsstympning i regionen. UNFPA arbetar tillsammans med lokalsamhällen för att uppmuntra positiva attitydförändringar och på så sätt stoppa barnäktenskap och könsstympning genom förändring inifrån samhället. Metoder inom ramen för projektet inkluderar dialoggrupper och utbildningar för nyckelpersoner som till exempel klanledare.

2. Målen hör ihop

Berätta för deltagarna att en sak som gör Agenda 2030 och de globala målen unika är det faktum att det sällan gjorts lika tydligt att alla olika aspekter som är kopplade till hållbarhetsfrågor så uppenbart hör ihop. Det går inte att jobba med en fråga eller en aspekt utan att upptäcka att den hör ihop med andra frågor eller aspekter.

3. Globala målen-bingo

Se de 17 globala målen i den här pdf:en: <https://www.globalamalen.se/wp-content/uploads/2016/05/karta-globala-malen-a3.pdf>. Be deltagarna utgå ifrån mål 5. Instruera dem att hitta fyra andra mål som är förknippade till flickors rättigheter och möjligheter att bestämma över sitt eget liv och sin egen kropp. Ge dem fem minuter, men först till Bingo vinner. (Om vinnargruppen är alltför snabba, kan du säga att resten får ytterligare en kort stund på sig för att på så sätt säkra att alla hinner komma in i övningen).

Be den vinnande gruppen presentera sina fem mål och förklara hur de hör ihop. Fråga om någon av de andra grupperna håller med och om de har något att tillägga. Kanske har de något ytterligare argument för de mål som vinnargruppen nämnt, eller så har de kanske andra mål som ingår bland sina fem utvalda.

4. Be alla deltagare...

... gå igenom delmålen på de fem målen som "vinnarlaget" tog fram och ringa in vilka delmål inom de fem målen som har med jämställdhet och specifikt barnäktenskap och könsstämpning att göra.

Länk: <https://fn.se/globala-malen-for-hallbar-utveckling/>

Fördjupningsuppgift: Podd om Pekingplattformen och Agenda 2030

1995 antog FN en global handlingsplan för jämställdhet, den så kallade Pekingplattformen. Syftet med plattformen är att driva jämställdhetsarbetet framåt, bland annat utifrån FN:s kvinnokonvention (CEDAW), det avtal som förbinder stater att avskaffa all slags diskriminering av kvinnor. Genomförandet av Pekingplattformen följs upp årligen av Kvinnokommissionen (CSW) hos FN. Pekingplattformen har idag slagits ihop med jämställdhetsaspekterna från Agenda 2030. Tillsammans formar de sex områden som länder fokuserar på i sina rapporter till FN.

I Sverige har jämställdhetsmyndigheten tagit fram sidan [Generation jämställdhet – för en hållbar framtid](#), där ni genom information, länktips och poddavsnitt kan lära er mer om olika jämställdhetsproblem som tar avstamp från de sex temaområden där Pekingplattformen och Agenda 2030 samverkar. Stora framsteg har gjorts på flera områden, men på senare år har vi sett bakslag för jämställdheten på flera håll i världen. I den här uppgiften får eleverna sätta sig in i ett av de sex områdena:

- Frihet från våld, stigma och stereotyper
- Fattigdomsbekämpning och socialt skydd
- Inkluderande ekonomier och anständigt arbete
- Deltagande, ansvarsutkrävande institutioner
- Jämställdhet i klimatarbete och miljömässig hållbarhet
- Fredliga och inkluderande samhällen

Låt eleverna ta del av sidan [Generation jämställdhet – för en hållbar framtid](#) och lyssna på avsnitten. Dela upp eleverna i 6 grupper och fördela avsnitten i grupperna.

Låt dem därefter, gemensamt i gruppen, summera innehållet i valfritt format för att sedan presentera det för resten av klassen under ca 5 minuter. Vilka framgångar har gjorts? Och vilka utmaningar finns? Låt eleverna som avslutning på presentationen lyfta de delar av innehållet som de själva tycker är extra viktigt.

Förslag på format och presentationsätt:

- Gör en affisch med text, illustrationer, kollage etc.
- Skriv och håll ett gemensamt tal
- Gör en PowerPoint-presentation

AKTION FN för en bättre värld

Filmvisning och diskussion – *Light Fly, Fly high*

Syfte

Att reflektera över och diskutera könsrelaterade samhällsnormer och förhållningssätt i relation till flickors och kvinnors rättigheter.

Koppling till kursplaner i Lgy11:

- Samhällskunskap 1a1 och 1b
- Samhällskunskap 2
- Internationella relationer
- Svenska 1
- Sociologi
- Hållbart samhällsbyggande

Fördjupningsuppgiften även:

- Textkommunikation
- Medieproduktion 1 och 2
- Film- och tv-produktion 1 och 2

Koppling till Globala målen:

Material

- *Light Fly, Fly High* (80 min) finns på [portalen för FN-skolor](#) (lösenord: *frankrike*). För att se filmen behöver du ange lösenordet *fcr2023*.
- Frågorna är ett urval ur Filmcentrums filmhandledning. Handledningen innehåller information om filmen och ytterligare frågor att diskutera före filmvisningen liksom frågor om det filmiska språket. Du hittar filmhandledningen i sin helhet [här](#).

Tid

Filmen är 80 min lång + 60 min för diskussion. Vid tidsbrist, låt eleverna se filmen i förväg.

Om filmen

Thulasi är kastlös. Hon vill inte bära sari, har inget matlagningsintresse och vill aldrig bli någons fru. Hon vill bli någon av egen kraft – en boxare. Hon har ett år på sig att uppfylla sin dröm – att vinna en boxningsturnering i flugvikt och därmed få ett jobb och bli oberoende. Hon beskriver sig själv som en "one woman army". Hon vågar säga det hon menar och gå sin egen väg. – I ringen är jag fri, säger Thulasi. Thulasi är en stor talang, men hon är också beroende av hjälpen från ordföranden för boxningsförbundet. Det är han som bestämmer vem som får åka på tävling och vad hon ska betala med om hon vinner.

Instruktioner

Se filmen tillsammans eller som förberedelse till lektionen och låt eleverna diskutera följande frågor i mindre grupper. Avsluta med att fånga upp några frågor i en gemensam diskussion.

DIN UPPLEVELSE:

- Vad var din första reaktion på filmen? Motivera!
- Vilken/vilka scener tyckte du var särskilt minnesvärda eller starka? Diskutera hur och varför de påverkade dig!

INNEHÅLL OCH TEMAN:

- Hur ska en flicka leva i Indien enligt filmen? Hur ska en pojke leva enligt filmen? Vem bestämmer detta?
- Hur ska en flicka respektive pojke leva i Sverige? Finns det några begränsningar och var kommer de ifrån/vem har bestämt dem?
- Vad skulle du göra i Thulasis situation?
- Vad var det som gjorde att Thulasi fick jobb på gymmet till slut? Vem ordnade det tror ni?
- Motarbetad av ett helt samhälle, en hel kultur och rent fysiskt hotfulla individer är det beundransvärt hur Thulasi står upp för sig själv och hittar en alternativ väg när det egentligen inte finns någon. Vad är det som gör att hon vågar stå upp för sig själv-att vara sin egen armé? Vad är det som gör att hon lyckas?
- Hur skulle du känna inför ett arrangerat äktenskap, det vill säga att gifta dig med någon du inte känner?
- Råder det jämlikhet mellan olika grupper i Sverige idag? Finns det någon "grupp" som är mindre privilegierad, som ses ned på?
- Vilket (eller vilka) av de globala målen och dess delmål behöver realiseras för att kvinnor som Thulasi ska kunna leva det liv de vill? Ta hjälp av UNDP:s sida Globalamalen.se.

Förslag på fördjupningsuppgift – Gör din egen dokumentär

Testa att göra som filmskaparna till *Light Fly, Fly High*. Titta i dagstidningar och välj en artikel du tycker är intressant. Använd din smartphone/en Ipad och gör en minidokumentär om detta ämne (eller något annat du brinner för som du vill att andra ska uppmärksamma).

Tänk på: Planera arbetet noga: Vad ska du ha med? I vilka vinklar ska du filma? Hur mycket av det du filmar ska synas i bild? Olika val har olika effekt.

Förslag på andra ämnen:

- Jämlikhet där du bor
- Förväntningar på dig som tjej/kille
- Hur är det att vara idrottsutövare i Sverige?
- Orättvisor i Sverige

Se [Filmcentrums filmhandledning](#) för en snabbkurs i dokumentärfilm (s. 6) samt mer information om filmens innehåll och filmspråket.

AKTION FN för en bättre värld

TED-talk och normrunda – *Alla borde vara feminister*

Syfte

Att diskutera utmanande citat från Chimamanda Ngozi Adichies TED-talk *Alla borde vara feminister* i grupp och samtidigt reflektera över sina värderingar.

Koppling till kursplaner i Lgy11:

- Samhällskunskap 1a1 och 1b
- Samhällskunskap 2
- Internationella relationer
- Sociologi
- Svenska 1 och 2

Fördjupningsuppgiften även:

- Textkommunikation
- Medieproduktion 1 och 2

Koppling till Globala målen:

Material

Chimamanda Ngozi Adichies TED-talk finns med svensk textning här:

https://www.ted.com/talks/chimamanda_ngozi_adichie_we_should_all_be_feminists?subtitles=sv. I övningen har citaten översatts till svenska. Övningen kommer från

lärarhandledningen till *Alla borde vara feminister* som togs fram 2016 av Mathias Demetriades och Johanna Lund Rockcliffe på uppdrag av Svenska FN-förbundet.

Tid

60 min.

Om *Alla borde vara feminister*

Alla borde vara feminister är författaren Chimamanda Ngozi Adichies personliga och inspirerande upprop för en feminism som angår oss alla och som lyfter blicken ut motvärlden. Texten är från början ett bejublat TED-talk som setts av över två miljoner människor på Youtube, och som samplats av Beyoncé i låten ***Flawless.

Instruktioner

1. Lägg ut de citat och efterföljande frågor du vill använda på var sitt bord.
2. Dela upp eleverna i grupper och be dem sprida ut sig runt borden.
3. Be grupperna diskutera frågan på bordet de valt i sju minuter.
4. Påminn eleverna när det är tre minuter kvar att alla måste få chansen att uttrycka sig.
5. Be eleverna rotera och byta fråga efter sju minuter.
6. Avsluta övningen med en allmän diskussion kring frågorna.

Citat 1

»... jag minns att jag argumenterade och argumenterade, och till sist gav Okoloma mig en blick och sa: ›Du är ju feminist.‹ Det var inte någon komplimang. Det hörde jag på tonen – det var en ton som hade passat ett yttrande som: ›Du är ju för terrorism.‹«

»Sedan fick jag höra av en god vän att alla som kallar sig feminister hatar män.«

1. Vad betyder ordet feminism för dig?
 2. Under den tidigare regeringen drev Sverige en feministisk utrikespolitik. Vad tror du att en feministisk utrikespolitik innebär?
-

Citat 2

»Om bara pojkar utses till ordningsmän kommer vi förr eller senare att tycka, kanske omedvetet, att ordningsmannen måste vara just män. Om vi bara ser män högst upp i storföretagens ledningar ter det sig till slut ›naturligt‹ att det bara ska finnas män högst upp i storföretagens ledningar.«

1. Hur kan man skapa förändring och ge kvinnor större inflytande?
 2. Vad skulle det leda till om fler flickor utsågs till ordningsmän i skolan och fler kvinnor till chefer i stora företag?
-

Citat 3:

»Jag öppnade handväskan, stack ner handen och tog fram pengar och gav dem till mannen. Och han, som var glad och tacksam, tog emot pengarna ur min hand, vände sig till Louis och sa: ›Tack så mycket, sir!‹ Louis såg förvånat på mig och sa: ›Varför tackar han mig? Det var ju inte jag som gav honom pengarna.‹«

1. Varför tror du att mannen tackade Louis istället för Chimamanda?
 2. Föreställ dig att du var Chimamanda eller Louis, vad skulle du säga?
-

Citat 4

»När pojkar och flickor börjar dejta i tonåren har de oftast inte så mycket fickpengar att röra sig med. Ändå förväntas killen betala notan, varenda gång, för att befästa sin manlighet.«

1. Hur är det där du bor, delar man lika på betalningen eller finns det olika förväntningar på tjejer och killar?
2. Varför tror du att det är så?

Citat 5

»Varje gång jag kommer in på en nigeriansk restaurang i sällskap med en man hälsar servitören på mannen och struntar blankt i mig. Servitörerna har formats av ett samhälle som har lärt dem att män är viktigare än kvinnor, och jag vet att de inte menar något illa, men det är en sak att veta något på ett intellektuellt plan och en helt annan att känna det i hjärtat. Varje gång de ignorerar mig känner jag mig osynlig. Jag blir upprörd. Jag vill säga åt dem att jag är lika mycket människa som mannen, lika mycket värd att bli sedd. Det här är småsaker, men ibland är det de små sakerna som svider mest.«

1. Kan du ge liknande exempel på hur flickor/kvinnor blir osynliggjorda i Sverige?
 2. Vad kan vi göra för att flickor/kvinnor och pojkar/män ska bli synliggjorda på samma sätt?
-

Citat 6

»Många positiva förändringar har genom historien drivits igenom just för att folk har varit arga. Men jag hyser också ett visst hopp, för jag tror fullt och fast på människans förmåga att förändra sig till det bättre.«

1. Hur har kvinnor fått det bättre genom historien? Ge konkreta exempel.
 2. Vad har bidragit till förändringen?
-

Citat 7

»Det finns så ofantligt många tidningsartiklar och böcker i världen som berättar hur kvinnor ska bete sig, hur de ska vara och inte vara, för att locka till sig och behaga män. Det finns långt färre handböcker för män om hur man är en kvinna till lags.«

1. Var i din omgivning ser du budskap om hur flickor/kvinnor bör se ut och bete sig?
 2. Hur påverkas du av de budskapen?
-

Citat 8

»Vi gör pojkarna en stor otjänst när vi uppfostrar dem som vi gör. Vi undertrycker deras medmänsklighet. Vi definierar manligheten mycket snävt. Manligheten är en hård liten bur, och den stoppar vi in våra pojkar i. Vi lär pojkar att passa sig för att visa rädsla, svaghet, sårbarhet. Vi lär dem att kamouflera sitt rätta jag eftersom de måste växa upp och bli *a hard man*, som man säger i Nigeria.«

3. Finns motsvarande idé om att män ska vara tuffa i Sverige? Ge exempel.
4. »Manligheten är en hård liten bur...« skriver Adichie. På vilket vis tycker du att mansrollen är begränsad i Sverige idag?

Fördjupningsuppgift - Kvinna då och nu

Låt eleverna få kunskap om jämställdhetsfrågor och levnadsvillkor igår och idag år genom denna mångsidiga uppgift:

Inled med att citera Chimamanda Ngozi Adichie:

»Mänskligheten har utvecklats. Men våra tankar om kön har inte utvecklats särskilt mycket.«

Låt eleverna sedan själva undersöka skillnader mellan generationer. Be dem arbeta i par och intervjua en äldre kvinna i deras omgivning eller familj.

Förslag på intervjufrågor:

- Hur har ditt liv förändrats från när du var i vår ålder?
- Hur såg man på jämställdhet mellan könen när du var ung?
- Trodde du att du skulle få det mer jämställt än din mamma?
- Vad anser du är den största utmaningen för flickor och kvinnor idag?

Låt sedan eleverna göra en kort video (filmad med smart mobil, max 5 minuter) där de sammanfattar sina svar från intervjun på ett kreativt sätt. Be dem slutligen presentera inför hela klassen. Glöm inte att se till att tekniken fungerar före presentationstillfället.

AKTION FN för en bättre värld

TED talk, discussion and essay writing – *We should all be feminists*

Purpose

The students will be exposed to Chimamanda Ngozi Adichie's powerful speech on feminism, her language and rhetoric skills.

Koppling till kursplaner i Lgy11:

- Samhällskunskap 1a1 och 1b
- Samhällskunskap 2
- Internationella relationer
- Sociologi
- Engelska 5, 6 och 7
- Textkommunikation

Koppling till Globala målen:

Material

You can find the TED-talk *We should all be Feminists* on the TED talk website:

https://www.ted.com/talks/chimamanda_ngozi_adichie_we_should_all_be_feminists

This assignment is a part of the tutorial "Lärohandledning till Chimamanda Ngozi Adichies bok *Alla borde vara feminister*", produced in 2016 Mathias Demetriades och Johanna Lund Rockliffe on behalf of UNA Sweden. You'll find the whole tutorial here:

https://fn.se/wp-content/uploads/2020/12/Adichie_lararhandledning.pdf

Time

60–90 minutes: film 30 minutes, discussion 30 minutes and essay 30 minutes.

About the speech

In this classic talk that started a worldwide conversation about feminism, award-winning author Chimamanda Ngozi Adichie asks that we begin to dream about and plan for a different, fairer world -- of happier men and women who are truer to themselves. The speech has been seen by nearly eight million people on YouTube and was sampled by Beyoncé in her song ***Flawless.

Instructions

Ask the students to watch Chimamanda Ngozi Adichie's TED-talk *We should all be Feminists* on

https://www.ted.com/talks/chimamanda_ngozi_adichie_we_should_all_be_feminists

Then place the students in groups and hand out the following discussion questions.

Follow up with an essay assignment.

Discussion questions:

- What did you think about the speech?
- According to you, which are her most powerful examples?
- Do you agree with Chimamanda Ngozi Adichie's argument that

»... We define masculinity in a very narrow way. Masculinity becomes this hard small cage and we put boys inside the cage. We teach boys to be afraid of fear. We teach boys to be afraid of weakness, of vulnerability. We teach them to mask their true selves because they have to be, in Nigeria speak, »hard man.«

Essay question:

Ask the students to write a short argumentative essay on one A4-page on the following topic; How do you think we can combat inequality?

For facts, figures, input and inspiration you can use the following links:

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/gender-equality/>

<https://www.un.org/en/global-issues/gender-equality>

<https://www.unwomen.org/en>

<https://www.unfpa.org/>

AKTION FN för en bättre värld

TED-talk och diskussion: *Why gender equality is good for everyone – men included*

Syfte

Att reflektera över vad ett jämställt samhälle skulle innebära för kvinnor, barn, män, företag och arbetsplatser, samt att närma sig och diskutera olika begrepp i relation till frågor om jämställdhet och jämlikhet.

Koppling till kursplaner i Lgy11:

- Samhällskunskap 1a1 och 1b
- Samhällskunskap 2
- Internationella relationer
- Internationellt arbete
- Sociologi

Koppling till Globala målen:

Material

Michael Kimmels TED-talk *Why gender equality is good for everyone – men included* (16 min.) finns här:

https://www.ted.com/talks/michael_kimmel_why_gender_equality_is_good_for_everyone_men_included?subtitle=en. Observera att talet är på engelska med engelsk textning. Se gärna talet i förväg för att avgöra om språknivå och innehåll fungerar för din grupp. Frågorna kan

Om talet

Michael Kimmel är professor i sociologi och genusvetenskap vid Stony Brook University i New York och en av världens ledande experter på män och maskulinitet. I detta TED-talk förklarar han varför jämställdhet inte är ett nollsummespel utan innebär en vinst – för alla.

Tid

Talet är 16 minuter långt + ca 40 min för diskussion.

Instruktioner

- Låt eleverna ta del av Michael Kimmels TED-talk *Why gender equality is good for everyone – men included*.
- Förbered eleverna på att talet är på engelska med engelsk textning och be dem att skriva ner svåra ord och begrepp de stöter på under talet.

- Dela in eleverna i mindre grupper och låt dem besvara frågorna nedan. Följ upp med att fånga upp elevernas disussioner gemensamt.

Zero-sum eller win-win?

I beskrivningen av Kimmels TED-talk står, angående jämställdhet: "It's not a zero-sum game, but a win-win that will result in more opportunity and more happiness for everybody."

- Vad betyder "zero-sum game" och "win-win"? Slå upp/sök på orden om det behövs.
- Varför tror ni att en ökad jämställdhet av en del uppfattas som ett "zero-sum game"?
- Michael Kimmel menar att jämställdhet innebär "win-win" för alla och hänvisar i sina argument till forskning och data. Vilka argument har Kimmel?
- Vilka av argumenten har med dig att göra?
- Utgå från Michael Kimmels tal och diskutera: På vilka sätt kan ökad jämställdhet innebära "win-win" för er i skolan?
- Kimmel pratar om vikten av att se fler perspektiv än genus/kön för att uppnå ett jämlikt samhälle, och menar att de grupper i samhället som är privilegierade ofta missar de andra perspektiven. "Privilegier är osynliga för dem som har dem" säger han. Vilka grupper menar Kimmel är privilegierade?

Reverse discrimination och affirmative action

Längre in i sitt tal pratar Kimmel om de som är motståndare till jämställdhet och tar i det här sammanhanget upp begreppen "reverse discrimination" och "affirmative action".

- "Reverse discrimination" kan översättas till *omvänd diskriminering*. Vad betyder det? Försök att förklara begreppet i en mening.
- "Affirmative action" kan översättas till *positiv särbehandling*. Vad innebär detta? Vad har begreppet med omvänd diskriminering att göra? Läs gärna mer om begreppen i länkarna nedan.
- Positiv särbehandling är en omdiskuterad företeelse. Vad gäller i Sverige, t.ex. i arbetslivet och utbildningsområdet? Ta reda på mer om begreppet och dess historia genom att söka faktabaserad information, problematisera och diskutera för- och nackdelar till ur ett jämställdhetsperspektiv.

Förslag på källor och fördjupning:

- <https://www.britannica.com/topic/affirmative-action>
- <https://www.do.se/diskriminering/diskriminering-olika-delarsamhallet/diskriminering-pa-jobbet>
- <https://urplay.se/program/205450-perspektiv-pa-varlden-samhalle-kvotering>

AKTION FN för en bättre värld – lärarmaterial

Lärarmaterial på Portalen för FN-skolor, www.fn.se/portalen lösenord: *frankrike*

- AKTION FN för en bättre värld – lärarmaterial (detta häfte).
- PowerPoint:

Övriga digitala källor för fördjupning och fortbildning

- Globalis.se: <https://www.globalis.se/>
- FN:s utvecklingsprogram, UNDP: <http://www.globalamalen.se/om-globala-malen/>
- FN:s befolkningsfond, UNFPA: <http://www.unfpa.org/>
- UN Women Sverige: <https://www.unwomen.se/>
- FN-förbundets hemsida: <https://fn.se/vi-gor/vi-stodjer-viktiga-fn-projekt-i-varlden/flicka/>
- Historietidningen Historiskan: www.historiskan.se
- UR Skola – UR Samtiden – Metoo – Vad kan skolan göra? *Machofabriken - normkritik för unga*: <https://urskola.se/Produkter/205211-UR-Samtiden-Metoo-Vad-kan-skolan-gora-Machofabriken-normkritik-for-unga>
- UR Skola – Perspektiv på världen: *Samhälle – kvotering* (arbetsblad och lärarhandledning finns): <https://urskola.se/Produkter/205450-Perspektiv-pa-varlden-Samhalle-kvotering>
- Jämställdhetsmyndigheten – Så pratar du om könsstämpning: <https://jamstalldhetsmyndigheten.se/mans-vald-mot-kvinnor/konsstympling-av-flickor-och-kvinnor/sa-pratar-du-om-konsstympling/>
- Jämställdhetsmyndigheten – Pekingplattformen – global handlingsplan för jämställdhet: <https://jamstalldhetsmyndigheten.se/fakta-om-jamstalldhet/pekingplattformen-global-handlingsplan-for-jamstalldhet/>
- Jämställdhetsmyndigheten – Jämställdhetsundersökningen: https://jamstalldhetsmyndigheten.se/media/w5pd5a50/ja-mstalldhetsundersokningen-2022_tillga-nglig.pdf
- Generation jämställdhet: <https://express.adobe.com/page/pPjKESZ2RLF0z/>
- FN:s sida över vilka länder som anslutit sig till vilka konventioner. OHCHR Status of ratification interactive dashboard: <http://indicators.ohchr.org/>
- FN FAKTA – Människorättsläget i Sverige granskas av MR-rådet (2019): <https://fn.se/wp-content/uploads/2019/12/Vardshorisont-nr-4-2019-MR-i-Sverige.pdf>
- FN FAKTA – Jämställdhet förutsättning för hållbar utveckling (2021): <https://fn.se/wp-content/uploads/2021/06/2-21-Mal-5.pdf>